

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра освітньої політики

Освітня програма підвищення кваліфікації
учителів фізичної культури для роботи
за новим Державним стандартом базової середньої освіти

**«Фізична культура». Особливості викладання
у 7-9 класах Нової української школи**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики
(*Протокол №9 від 09.11. 2023 р.*)

Завідувачка кафедри

Христина ЧУШАК

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-
методичною радою

(*Протокол № 11 від 30.11.2023 р.*)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури для роботи за новим державним стандартом базової середньої освіти «Фізична культура». Особливості викладання у 7-9 класах Нової української школи».

Розробники: кандидат наук з фізичного виховання і спорту, заслужений вчитель України Наталія Сороколіт, старша викладачка кафедри освітньої політики Євгенія Сливка.

Мета: розвиток загальних і професійних компетентностей учителів фізичної культури, що викладають/-тимуть предмет у 7-9-х класах, необхідних для організації навчання, виховання і розвитку учнів відповідно до вимог освітньої реформи "Нова українська школа" та Державного стандарту базової середньої освіти.

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Напрямок:

- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій);
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України "Про освіту".

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

загальні компетентності:

- підприємницька компетентність (ЗК.05) – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у практичну діяльність;
- соціальна та громадянська компетентності (ЗК.01, ЗК.02) – вміння працювати в команді, здійснювати пошук спільних рішень під час виконання завдань спецкурсу;

професійні компетентності:

- предметно-методична компетентність (А2) – застосування інтерактивними педагогічних технологій та сучасних педагогічних методик, тренінгових і пошукових форм групової роботи;
- мовно-комунікативна компетентність (А1) – вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації;
- інформаційно-комунікативна компетентність (А3) – володіння практичними способами реалізації мети і завдання предмета завдяки активному застосуванню ІКТ при викладанні фізичного виховання;
- оцінювально-аналітична компетентність (Г3) - здатність здійснювати оцінювання результатів учня, аналізувати ці результати та забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів роботи учня.

Обсяг: 36 годин (1,2 кредити ЄКТС).

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (платформа Moodle, <http://194.44.202.254>), заклади освіти Львівської області.

Очікувані результати навчання:

В результаті проходження навчання вчитель:

- знає шляхи формування ключових компетентностей та наскрізних умінь спільних для усіх компетентностей (A2.2);
- уміє добирати та використовувати сучасні та ефективні методики та технології навчання, виховання та розвитку учнів (A2.4);
- оцінює результати навчання учнів, аналізує їх, забезпечує само- та взаємооцінювання учнів (ГЗ);
- моделює урок фізичної культури відповідно до обов'язкових результатів стандарту (A2.1).

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно - мотиваційна сесія.

Час за робочою навчальною програмою: Пр.-2

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля та проходженням дистанційного навчання на платформі Moodle.

(практичне, 1 година)

Тема 2. Очікування учасників. Досвід та потенційний вклад кожного.

(практичне, 1 година)

Заняття відбуваються у формі інтерактивної взаємодії зі слухачами через засоби дистанційного зв'язку та платформу Moodle).

Модуль 1. Впровадження Нової української школи на рівні базової середньої освіти.

Структура Державного стандарту освітньої галузі «Фізична культура» у 7 – 9 класах: базові знання, групи результатів навчання учнів в освітній галузі фізичної культури, орієнтири для оцінювання результатів навчання. Ціннісні орієнтири базової середньої освіти. Мета та компетентнісний потенціал освітньої галузі. Період базового предметного навчання у 7–9 класах, його особливості. Типова освітня програма 5–9 класів, реалізації її вимог у 7 класі. Вимоги до професійного розвитку вчителів фізичної культури в умовах стандарту НУШ.

Час за робочою навчальною програмою: Л-4, Пр.-4 – **8 годин.**

Тема 1. Структура Державного стандарту освітньої галузі «Фізична культура» у 7–9 класах: базові знання, групи результатів навчання, орієнтири для оцінювання результатів стандарту.

Час за робочою навчальною програмою: Л-1

Тема 2. Ціннісні орієнтири базової середньої освіти. Мета та компетентнісний потенціал освітньої галузі. Період базового предметного навчання у 7–9 класах, його особливості.

Час за робочою навчальною програмою: Пр.-1

Тема 3. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти.

Час за робочою навчальною програмою: Л-1, Пр.-1

Тема 4. Вимоги до професійного розвитку вчителів фізичної культури в умовах стандарту НУШ – професійний стандарт учителя, особливості підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, Пр.-2

Тестування - 1 год (автоматична перевірка робіт)

Модуль 2. Діяльнісний та компетентнісний підходи як основа реалізації принципів «дитиноцентризму» та «педагогіки партнерства» засобами освітньої галузі «Фізична культура»

Діяльнісний та компетентнісний підходи у фізичному вихованні школярів. Шляхи реалізації діяльнісного та компетентнісного підходів

засобами фізичного виховання. Практичні кейси застосування діяльнісного та компетентнісного підходів у фізичному вихованні школярів.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, Пр.-4, **6 годин.**

Тема 1. Діяльнісний та компетентнісний підходи у фізичному вихованні школярів. Шляхи реалізації діяльнісного та компетентнісного підходів засобами фізичного виховання.

Час за робочою навчальною програмою: Л-1, Пр.-2

Тема 2. Практичні кейси застосування діяльнісного та компетентнісного підходів у фізичному вихованні школярів.

Час за робочою навчальною програмою: Л-1. Пр.-2

Модуль 3. Особливості планування навчальної діяльності з фізичного виховання.

Зміст та структура модельної навчальної програми з фізичної культури: інваріантна та варіативна складові. Вибір модулів. Методичні рекомендації щодо використання засобів модулів для забезпечення наскрізного підвищення функціональних можливостей організму і гармонійного фізичного розвитку протягом його використання. Алгоритм укладання навчальної програми з фізичної культури в закладі загальної середньої освіти. Форми календарно-тематичного планування з фізичної культури.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, Пр.-6 – **8 годин.**

Тема 1. Зміст та структура модельної навчальної програми з фізичної культури: інваріантна та варіативна складові. Вибір модулів. Методичні рекомендації щодо використання засобів модулів для забезпечення наскрізного підвищення функціональних можливостей організму і гармонійного фізичного розвитку протягом його використання

Час за робочою навчальною програмою: Пр.-2

Тема 2. Алгоритм укладання навчальної програми з фізичної культури в закладі загальної середньої освіти. Форми календарно-тематичного планування з фізичної культури.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, Пр.-4.

Модуль 4 . Оцінювання навчальних досягнень учнів та інновації НУШ. Формувальне оцінювання та його виклики.

Види оцінювання результатів навчання учнів, їх форми та способи. Оцінювання як зворотній зв'язок для вчителя та учнів. Формувальне оцінювання: поняття, мета, інструменти. Критерії оцінювання: зрозумілість, прозорість, вплив на освітню діяльність. Діяльнісний підхід та особливості оцінювання. Суб'єктність учня в процесі оцінювання. Етичні вимоги до процесу оцінювання. Академічна доброчесність.

Час за навчальною програмою: Л-2, Пр.- 2 – **4 години.**

Тема 1. Види оцінювання результатів навчання учнів, їх форми та способи. Оцінювання як зворотній зв'язок для вчителя та учнів. Галузеві критерії оцінювання результатів стандарту у 7 класі.

Час за робочою навчальною програмою: Л-1, Пр. -1.

Тема 2. Формувальне оцінювання: поняття, мета, інструменти. Критерії оцінювання: зрозумілість, прозорість, вплив на освітню діяльність. Діяльнісний підхід та особливості оцінювання. Суб'єктність учня в процесі оцінювання. Етичні вимоги до процесу оцінювання. Академічна доброчесність.

Час за робочою навчальною програмою: Л-1, Пр. - 1.

Круглий стіл - 6 год.

Практичне завдання: представлення свого досвіду щодо тематики модулів курсу.

Вихідне діагностування, оцінювання курсу.

Час за робочою навчальною програмою: самостійна робота - 2 години.

Перевірка результатів навчання: письмова рефлексія згідно тематики модулів (тестування), представлення напрацювань під час круглого столу.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Види діяльності, кількість годин			
	Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота	Разом
Інтеграційно-мотиваційна сесія		2		2
Модуль 1. Впровадження Нової української школи на рівні базової середньої освіти.	4	4		8
Тема 1. Структура Державного стандарту освітньої галузі «Фізична культура» у 7–9 класах: базові знання, групи результатів стандарту, орієнтири для оцінювання результатів стандарту	1			1
Тема 2. Ціннісні орієнтири базової середньої освіти. Мета та компетентнісний потенціал освітньої галузі. Період базового предметного навчання у 7–9 класах, його особливості		1		1
Тема 3. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти	1	1		2
Тема 4. Вимоги до професійного розвитку вчителів фізичної культури в умовах стандарту НУШ – професійний стандарт учителя, особливості підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників	2	2		4
Тестування			1	1
Модуль 2. Діяльнісний та компетентнісний підходи як основа реалізації принципів «дитиноцентризму» та «педагогіки партнерства» засобами освітньої галузі «Фізична культура»	2	4		6
Тема 1. Діяльнісний та компетентнісний підходи у фізичному вихованні школярів. Шляхи реалізації діяльнісного та компетентнісного підходів засобами фізичного виховання	1	2		3
Тема 2. Практичні кейси застосування діяльнісного та компетентнісного підходів у фізичному вихованні школярів	1	2		3
Модуль 3. Особливості планування навчальної діяльності з фізичного виховання	2	6		8
Тема 1. Зміст та структура модельної навчальної програми з фізичної культури: інваріантна та варіативна складові. Вибір модулів.		2		2
Тема 2. Алгоритм укладання навчальної програми з фізичної культури в закладі загальної середньої освіти. Форми календарно-тематичного планування з фізичної культури	2	4		6
Модуль 4. Оцінювання навчальних досягнень учнів та інновації НУШ. Формувальне оцінювання та його виклики.	2	2		4
Тема 1. Види оцінювання результатів навчання учнів, їх форми та способи. Оцінювання як зворотній зв'язок для вчителя та учнів. Галузеві критерії оцінювання результатів стандарту у 7 класі	1	1		2
Тема 2. Формувальне оцінювання: поняття, мета, інструменти. Критерії оцінювання: зрозумілість, прозорість, вплив на освітню діяльність. Діяльнісний підхід та особливості оцінювання. Суб'єктність учня в процесі оцінювання. Етичні вимоги до процесу оцінювання. Академічна доброчесність.	1	1		2
Круглий стіл		6	4	6
Підсумки. Самооцінювання та планування подальшого професійного розвитку. Рефлексія.			1	1
ВСЬОГО:	10	24	6	36

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Авдєєва С., Мінакова І. Діяльнісний підхід як шлях формування життєвих компетентностей у вихованців закладів загальної середньої освіти з інтернатами (пансіонами). Педагогічні науки та освіта. Вип. XXXVIII–XXXIX. 2022. С. 6–10.
2. Баженов Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші). Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Fiz.kult.2023/Fiz.kult.7-9.kl.Bazhenkov.ta.in.24.08.2023.pdf>.
3. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800.
4. Діяльнісний підхід. Українська Вікіпедія. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%85%D1%96%D0%B4
5. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recommendazii/2023/09/12/IMR-2023-2024-Fizychna.kultura.12.09.2023.pdf>
6. Москаленко Н.В., Сороколіт Н. С., Турчик І.Х. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи «Нова українська школа». Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. К. : В-цтво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. Вип. 5 К (113)19. С.223–229.
7. Норми нового Положення про атестацію педагогів. Режим доступу: <https://osvita.ua/school/90059>
8. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.
9. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»: наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства (Мінекономіки) від 23.12.2020 р. № 2736.
10. Про затвердження типової освітньої програми для 5–9 класів загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти та науки України від 19.02.2021 р. № 235.

11. Сороколіт Н. Компетентнісний підхід у фізичному вихованні. Current issues of science and education : abstract The XIV International Science Conference. Рим, 2021. С. 146–152
12. Сороколіт Н. С. Шляхи впровадження мовленнєвих ключових компетентностей нової української школи у фізичне виховання школярів. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 5: Педагогічні науки. зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. К. : В-цтво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. Вип. 84. Т.2. С. 79 – 83. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.84.2.16>
13. Турчик І., Сороколіт Н., Цюпак Б. Формування громадянських та соціальних компетентностей в учнів засобами фізичного виховання. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. К. : В-цтво НПУ імені М.П. Драгоманова. 2020. 1(121). С. 102–107. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2019.1\(121\)20.20](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2019.1(121)20.20)
14. Черпак Ю.В. Компетентнісно-діяльнісний підхід до організації уроків фізичного виховання. Режим доступу: <https://www.slideshare.net/ippokubg/ss-38690655>